

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505
Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: Český jazyk a literatura, 5.r.

Sada: 3

Číslo DUM: EU-OPVK-ICT-Č1ST-51

Název materiálu: Slovní druhy

Autor materiálu: Mgr. Drahomíra Hošková

Anotace: Výkladová prezentace představuje jednotlivé slovní druhy. Je doplněna úkoly pro žáky.

Metodický popis: Prezentaci lze využít k rychlému zopakování již probraného učiva. Žáci si mohou při výkladu dělat poznámky. Během výkladu žáci vypracovávají úkoly do sešitů. Společně kontrolujeme správnost vypracování. Pokud žáci pracují samostatně, je možné úkoly využít k hodnocení nebo sebehodnocení žáků.

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 17. 10. 2012

Ověřující učitel: Mgr. Drahomíra Hošková

Třída: V. A

**Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.
Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.**

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Slovní druhy

a) Ohebné

(mohou mít různé tvary, mohou se ohýbat)

- **Podstatná jména**
- **Přídavná jména**
- **Zájmena**
- **Číslovky**
- **Slovesa**

b) Neohebné

(nemění svůj tvar, nemůžeme je ohýbat
– tj. skloňovat nebo časovat)

- **Příslovce**
- **Předložky**
- **Spojky**
- **Částice**
- **Citoslovce**

1) Podstatná jména

jsou názvy osob, zvířat, věcí, vlastností, dějů a vztahů.

maminka

kočka

pouzdro

laskavost

záchranář

želva

klec

umíněnost

Úkol:

Vymýšlej další podstatná jména.

2) Přídavná jména

označují vlastnosti osob, zvířat, věcí, dějů a vlastností vyjádřených podstatnými jmény. Odpovídají na otázky jaký, který, čím.

milý   zelená   Tondův   veliké   ošklivý

Úkol:

K podstatnému jménu ***trpaslík*** vymýšlej vhodná přídavná jména.

3) Zájmena

zastupují ve větě podstatná nebo přídavná jména nebo na osoby, zvířata, věci ukazují.

já	vy	náš	ten	tato	můj
ona	jejich	co	jaký	nějaký	čí

Úkol:

Nahrad' ve větě podstatné jméno **děda** vhodným zájmenem.

Děda se díval celý večer na televizi.

4) Číslovky

vyjadřují např. počet, pořadí.

sto

desetkrát

osmý

patnáct

několikátý

mnoho

první

tolik

5) Slovesa

vyjadřují děj, činnost, stav.

tiskne

ležela

vaří

malovat

jí

stojíme

poletí

nezapomeneš

počítal

Úkol:

Do věty doplň vhodné sloveso.

Po chodníku _____ maminka s kočárkem.

6) Příslovce

vyjadřují bližší okolnosti dějů nebo vlastností
určují místo, čas, způsob, míru, příčinu.

tenkrát   všude   dobře   domů   později

rozumně   včas   vysoko   brzy   zleva

7) Předložky

vyjadřují také bližší okolnosti jako příslovce, ale jen ve spojení se jmény (řídí jejich pád).

v   na   pod   vedle   mezi   před

Úkol:

Doplň vhodné předložky.

____ stolem, ____ zahrádkou, ____ tatínkem,
____ kina, ____ stromy

8) Spojky

spojují slova nebo věty.

ale protože nebo jakmile ačkoli aby

Úkol:

Do věty doplň vhodnou spojku.

Sliboval mi, _____ brzy přijede.

9) Částice

uvozují věty a naznačují jejich druh nebo charakter.

at'

kéž

necht'

prý

10) Citoslovce

vyjadřují nálady, city, vůli, označují zvuky.

ach prr bum mňau hop kokodák

Úkol:

Vytvoř věty, ve kterých použiješ daná citoslovce.

Seznam použité literatury a pramenů:

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Activ Inspire, nebo pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:

Mgr. Drahomíra Hošková
Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk
zsroda@zsroda.cz
říjen 2012